

وضعیت حقوقی دریای خزر از منظر حقوق بین الملل

(بانگاهی به کنوانسیون آکتائو ۲۰۱۸)

تألیف

وحید محمادی

انتشارات مبین عدالت

حق چاپ محفوظ است.

انتشارات مبین عدالت

سرشناسه	: محمدی، وحید، ۱۳۶۰
عنوان و نام پدید آورنده:	وضعیت حقوقی دریای خزر از منظر حقوق بین الملل (بانگاهی به کنوانسیون آکتائو ۲۰۱۸) / تألیف وحید محمدی
مشخصات نشر	: تهران، مبین عدالت، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	: ۱۶۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۹۸۱۵-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر (۲۰۱۸م)
موضوع	: Convention on the Law of the Caspian Sea (۲۰۱۸):
موضوع	: کنوانسیون سازمان ملل متحد درباره حقوق دریاها (۱۹۸۲م).
موضوع	: United Nations Convention on the Law of the Sea (۱۹۸۲ December ۱۰):
موضوع	: حقوق دریاها- دریای خزر، منطقه
موضوع	: Law of the Sea-Caspian Sea Region:
موضوع	: دریای خزر، منطقه- موقعیت بین المللی
موضوع	: Caspian Sea Region- International status:
رده بندی کنگره	: KZA۱۶۸۷/۵
رده بندی دیوتی	: ۴۱/۱۱
شماره کتابشناسی	: ۷۳۱۸۵

عنوان کتاب: وضعیت حقوقی دریای خزر از منظر حقوق بین الملل (بانگاهی به کنوانسیون آکتائو ۲۰۱۸)

تألیف: وحید محمدی

ناشر: مبین عدالت

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۵۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۹۸-۱۵-۴

دفتر انتشارات و فروش: میدان انقلاب، خیابان جمالزاده شمالی، خیابان فرصت شیرازی پلاک ۴۲

تلفکس: ۶۶۵۶۹۵۱۶

ایمیل انتشارات مبین عدالت: mobinedalat.pub@gmail.com

فهرست موضوعی

- ۱..... پیشگفتار
- ۳..... فصل اول- مبانی و بررسی دریای خزر
- ۴..... مبحث اول- مفاهیم و اهمیت دریای خزر
- ۴..... گفتار اول- تعریف و جغرافیای دریای خزر
- ۸..... گفتار دوم- تاریخ و پیدایش دریای خزر
- ۱۷..... گفتار سوم- اهمیت دریای خزر
- ۱۸..... بند اول- اهمیت ژئوپلیتیک
- ۱۹..... بند دوم- اهمیت اقتصادی
- ۲۲..... گفتار چهارم- بازیگران دریای خزر
- ۲۳..... بند اول- کشورهای حاشیه ای
- ۲۹..... بند دوم- کشورهای فرامنطقه ای
- ۳۴..... مبحث دوم- رژیم حقوقی دریاها در حقوق بین الملل

- گفتار اول- رژیم حقوقی دریای خزر..... ۳۴
- بند اول- خزر دریا یا دریاچه..... ۳۴
- بند دوم- مساله جانشینی کشورها..... ۳۸
- گفتار دوم- رژیم حقوقی دریاچه های مشابه..... ۳۹
- گفتار سوم- رژیم حقوقی دریای های بسته و نیمه بسته در حقوق بین الملل..... ۴۲
- فصل دوم- مبانی حقوقی دریای خزر (سیر تحول رژیم)..... ۴۸
- مبحث اول- سیر تحول رژیم حقوقی دریای خزر..... ۴۹
- گفتار اول- رژیم حقوقی دریای خزر تا پیش از فروپاشی شوروی سابق..... ۴۹
- گفتار دوم- رژیم حقوقی دریای خزر تا پس از فروپاشی شوروی سابق..... ۵۷
- مبحث دوم- ضرورت تاسیس رژیم حقوقی جدید در منطقه..... ۷۰
- گفتار اول- تشکیل و دیدگاه دولتها در خصوص رژیم حقوقی دریای خزر..... ۷۰
- بند اول- ایران..... ۷۰
- بند دوم- روسیه..... ۷۴

- بند سوم - آذربایجان..... ۸۰
- بند چهارم - قزاقستان..... ۸۵
- بند پنجم - ترکمنستان..... ۹۱
- گفتار دوم - چگونگی تعیین رژیم حقوقی دریای خزر..... ۹۵
- فصل سوم - اجراء حقوقی رژیم دریای خزر براساس معاهده آکتائو و مدل های رژیم حقوقی..... ۱۰۱
- مبحث اول - بررسی گزینه های مخالف پیرامون رژیم حقوقی دریای خزر..... ۱۰۲
- گفتار اول - ابقاء قرارداد سابق..... ۱۰۲
- گفتار دوم - تقسیم کامل دریای خزر..... ۱۰۴
- گفتار سوم - اجرای حقوق بین الملل دریاها..... ۱۰۶
- گفتار چهارم - تقسیم بر دو دریای خزر..... ۱۰۷
- گفتار پنجم - تقسیم بر پنج قسمت مساوی..... ۱۰۷
- گفتار ششم - رژیم حقوقی مشاع..... ۱۰۸

پیشگفتار مولف

مدتی است که در مجامع و محافل علمی و سیاسی و رسانه ای و حتی در جمع های عمومی و خانوادگی صحبت درباره وضعیت حقوقی دریای خزر بر سر زبانهاست. روشن است که دریای خزر برای کشور و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران از است فراوان استراتژیکی برخوردار می باشد. آنچنان که تاکنون در این خصوص کنفرانس ها، سمینارها و جلسات مکرر کارشناسی در رده های مختلف سیاسی و علمی برگزار شده و البته دستاوردی درخور از آنها نصیب ما نگردیده است.

پس از فروپاشی کمونیسم در عرصه جغرافیای سیاسی بلوک شرق، معضلات متعدد سیاسی - حقوقی در مورد تثبیت مرزها شکل گرفت. اگرچه شکل گیری معضلات در این مناطق در درجه اول ناشی از نوع خاص تفکر کمونیسم بود، لیکن بنیاد شکل گیری چنین تعارضاتی در وهله اول ناشی از تمایل بیشتر حکومت ها برای دستیابی به منابع موجود در منطقه و به دست آوردن بنیادهای زیستی بهتر بوده است؛ از جمله عرصه های جغرافیایی که پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی سابق دچار ابهام در تثبیت مرزهای خود شده، منطقه خزر بود. تا پیش از فروپاشی شوروی رژیم حقوقی دریای مازندران بر اساس معاهدات

۱۹۲۱ و ۱۹۴۰ میلادی ، بین دولت های ایران و شوروی تعیین می شد . لیکن با فروپاشی شوروی و ظهور سه کشور جدید در اطراف این دریا معضلات حقوقی پیچیده ای در این منطقه شکل گرفت.

بدیهی است که چنین تعارضاتی ، غالباً بر سر دستیابی به منافع بیشتر شکل میگیرد؛ چرا که در چنین منازعاتی ، طرفین با تمام توان تلاش می نمایند تا تمامی آن را تصاحب کرد و دیگران را از تصرف آن بازدارند. از این رو منازعاتی که بر سر دستیابی به منابع و راه های این منطقه وجود دارد، به سادگی قابل حل شدن نیست و در اغلب موارد پایدار است. خزر نیز پس از فروپاشی شوروی از چنین شرابطی برخوردار بوده است و در سالهای پس از فروپاشی شوروی تا کنون این معضل بین پنج کشور ساحلی این دریا ادامه داشته است.

کتاب پیش رو قطعاً چنان عمیق و گرانمایه نیست که بتواند در این خصوص دانشی ارزشمند بر معلومات و دانسته های شما بیافزاید وایکن تلاشی است به جهت آشنایی بهتر و بیشتر با دریای خزر این شمالی ترین نگیس آبی کهن سرزمین ایران و بزرگترین دریاچه جهان از منظر حقوق بین الملل . امید که مقبول و مطمح نظر خوانندگان عزیز قرار گیرد.

وگرمراد نیابم به قدروسع بکوشم

به راه بادیه رفتن به از نشستن باطل